

تأثیر اجرای مدل آموزشی بزرگسالان بر عملکرد پرستاران در پیشگیری از عفونتهای ادراری و تنفسی

میر محمد حسینی آهق

عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامائی خلخال

چکیده

این پژوهش یک مطالعه شبه تجربی بوده که به منظور بررسی تأثیر اجرای مدل آموزشی بزرگسالان بر عملکرد پرستاران در پیشگیری از عفونتهای ادراری و تنفسی، در بخشهای جراحی، اورولوژی و یونید کلیه بیمارستان بقیه الله الاعظم (عج) تهران انجام شده است. هدف کلی این پژوهش تعیین میزان تأثیر اجرای مدل آموزشی بزرگسالان بر ... بوده است. فرضیه‌ها دال بر تأثیر اجرای مدل آموزش بزرگسالان بر عملکرد پرستاران در پیشگیری از عفونتهای ادراری و تنفسی بوده است. نمونه پژوهش ۴۶ نفر از پرستاران شاغل در بخشهای فوق الذکر بوده و آزمون‌های اولیه برای سنجش میزان آگاهی و عملکرد توسط پرسشنامه و چک لیستهای مربوطه انجام شده است و براساس نتایج بدست آمده (نیازهای آموزشی فراگیران)، نظرات و پیشنهادات نمونه‌ها و استراتژیهای انگیزشی - آموزشی مدل برنامه‌ریزی آموزشی برای بازآموزی پرستاران در ارتباط با پیشگیری از عفونتهای ادراری و تنفسی انجام و در مدت یک ماه اجرا گردید. در جلسات ۴ و ۶ بازآموزی توسط پرسشنامه میزان انگیزش نمونه‌ها نیز بررسی شده است. یک ماه بعد از اجرای بازآموزی مجدداً بررسی آگاهی و عملکردها نظیر قبل از بازآموزی انجام شد. نتایج بیانگر افزایش میزان آگاهی و بهبودی در عملکرد پرستاران در ارتباط با پیشگیری از عفونتهای ادراری و تنفسی بوده است و مؤید فرضیه‌های پژوهش $p=0.000$ و بیانگر بالا بودن میزان انگیزش نمونه‌ها در حین بازآموزی می‌باشد. واژه‌های کلیدی: مدل آموزش بزرگسالان، عملکرد پرستاران، پیشگیری از عفونتهای ادراری، پیشگیری از عفونتهای تنفسی.

مقدمه

حیطه پرستاری به مدت طولانی است که شناخته شده است (۷).

عفونتهای بیمارستانی موجب ابتلا و مرگ و میر بالایی می‌شوند و به مقدار زیادی هزینه‌های پزشکی را افزایش می‌دهند (۳). عفونتهای ادراری مهمترین عات عفونتهای بیمارستانی هستند (۴).

حدود ۳۰ درصد از بیماران مبتلا به عفونتهای تنفسی علی

آموزش بنیان همه یادگیریهاست (۲) بازآموزی به تعبیری دقیقتر آموزش مداوم بخشی تفکیک ناپذیر از فعالیتهای هر سازمان است که در طول چند دهه اخیر بگونه‌ای چشمگیر مورد توجه قرار گرفته است (۱). سه مشکل انگیزشی در بهسازی نیروی انسانی و آموزشی مداوم مشارکت فراگیر، یادگیری فعال و بکارگیری آموخته‌ها می‌باشد (۵). اهمیت آموزش مداوم شغلی در

داده شد و میانگین مدت آموزشی تئوری و عملی بترتیب ۹۰ و ۷۰ دقیقه بوده است و میزان آگاهی و عملکرد فراگیران یک ماه بعد از شرکت در بازآموزی، مشابه قبل از آموزش مجدداً مورد بررسی قرار گرفت. و در جلسات ۲ و ۶ بازآموزی میزان انگیزش نمونه‌ها توسط پرسشنامه تعیین شده است.

نتایج

نتایج این پژوهش بعد از انجام تحلیل آماری داده‌های پژوهش بیانگر این مطلب بود که اکثریت نمونه‌های مورد پژوهش ۶۲/۵٪ بالاتر از ۲۲ سال سن داشته و ۷۱/۹٪ دارای تحصیلات در مقطع لیسانس بوده‌اند، همچنین ۳۷/۵٪ در بخش جراحی، ۳۲/۴٪ در بخش اورولوژی، و ۲۸/۱٪ در بخش پیوند کلیه بکار اشتغال داشته‌اند، میانگین ساعت کار ماهیانه آنها برابر با ۲۱۱ ساعت بوده و اکثریت آنها ۶۵/۲٪ در شیفت عصر و شب به کار بالینی مشغول بوده‌اند و میانگین سابقه کار بالینی آنها در بیمارستان برابر با ۶/۲ سال و در بخش‌ها برابر با ۲/۲ سال بوده است. میانگین نمرات آگاهی نمونه‌ها در قبل از بازآموزی ۲۰/۴ و در یک ماه بعد از آن ۲۶/۳ رسیده، و میانگین نمرات عملکرد آنها در ارتباط با پیشگیری از عفونت‌های ادراری در قبل و یک ماه بعد از بازآموزی بترتیب برابر با: ۹۶/۵۲ و ۲۲۰/۵۹ بوده است و میزان تاثیر اجرای بازآموزی بر افزایش عملکرد نمونه‌ها در پیشگیری از عفونت‌های ادراری برابر با ۱۲/۸۵٪ بوده است. که آزمون زوج با $(P=0.000)$ تفاوت معنی داری را در میانگین نمرات عملکرد پرستاران نشان داده است.

بررسی نتایج پژوهش همچنین نشان می‌دهد که میانگین نمرات عملکرد نمونه‌های پژوهش در ارتباط با پیشگیری از عفونت‌های تنفسی در قبل و یک ماه بعد از شرکت در بازآموزی بترتیب ۶۱/۱۹ و ۲۲۱/۱۸ بوده است و آزمون آماری زوج با $(P=0.000)$ تفاوت معنی داری را مابین قبل و بعد از بازآموزی نشان داده و در نهایت فرضیه‌های پژوهش تایید شده است؛ در ضمن نتایج

رغم دسترسی به امکانات موثر می‌میرند (۴).

با توجه به مطالب فوق‌الذکر می‌توان گفت که بکارگیری مدل آموزشی بزرگسالان برای بازآموزی پرستاران در ارتباط با پیشگیری از عفونت‌های ادراری و تنفسی می‌تواند دارای اهمیت ویژه‌ای باشد، لذا این پژوهش با هدف کلی تعیین میزان تاثیر اجرای مدل آموزشی بزرگسالان بر عملکرد پرستاران در پیشگیری از عفونت‌های ادراری و تنفسی انجام شده است.

روش کار

پس از انجام مطالعات مقدماتی در محیط پژوهش و تهیه ابزار گردآوری داده‌ها، معرفی نامه از معاونت پژوهش دانشکده علوم پزشکی تربیت مدرس برای ریاست بیمارستان بقية... العظم (عج) گرفته شد که انجام پژوهش مورد موافقت قرار گرفت. پس از بررسی پایانی چک لیست‌های بررسی عملکرد، پژوهشگر در ساعات و شیفت‌های مختلف در بخش‌های اورولوژی، پیوند کلیه، جراحی بیمارستان حاضر شده و عملکرد ۲۲ نفر از پرستاران شاغل در این بخش‌ها را که در زمان پژوهش به کار پرستاری مشغول بوده و تمایل به شرکت در این پژوهش را داشته، بر بالین حداقل ۳ بیمار مورد بررسی و مشاهده قرار داده است. همچنین پرسشنامه بررسی میزان آگاهی مشتمل بر ۴۰ سوال ۴ گزینه‌ای نیز در مدت ۲۰ دقیقه توسط نمونه‌های پژوهش تکمیل شده است.

بعد از انجام نمونه‌گیری و تکمیل پرسشنامه میزان آگاهی نیاز آموزشی نمونه‌ها مشخص شده و با توجه به نیاز آموزشی نمونه‌ها، نظرات و پیشنهادات آنان و استراتژی‌های مدل آموزشی بزرگسالان برنامه‌ریزی آموزشی انجام شده است، سپس نمونه‌ها در یک دوره یکماهه بازآموزی در ارتباط با پیشگیری از عفونت‌های ادراری و تنفسی شرکت نموده و با استفاده از روش‌های آموزشی چهره به چهره آموزشی در بالین بیمار، بحث گروهی و سخنرانی، ارائه جزوه آموزشی و نوار سمع ریه برای خودآموزی و پروژه گروهی آموزش‌های لازم به آنها

Educational Philosophy : A Comparison of Nurses and Non Nurses in graduate Adult Education Program ; The Journal of Continuing Education in Nursing ; Vol 23; No. 6;Nov/ Dec; 1992 ; P.253

نشانگر بالا بودن انگیزش فراگیران در جلسات ۴ و ۶ بازآموزی بوده است.

بحث و نتیجه گیری

تأیید فرضیه‌های این پژوهش مؤید نظر پیشنهاد کنندگان مدل آموزش بزرگسالان (بوهلین و همکاران) مبنی بر تاثیر اجرایی مدل بر عملکرد فراگیران بوده و بالا بودن انگیزش فراگیران در طول بازآموزی نیز بیانگر تاثیر روشهای انگیزشی - آموزشی بر بالا بردن انگیزش فراگیران در طول آموزش بوده است. در ضمن بالا رفتن آگاهی و عملکرد بعد از بازآموزی تأیید کننده نتایج مطالعاتی است که انجام بازآموزی را بر ارتقاء سطح آگاهی و عملکرد فراگیر موثر دانسته‌اند.

منابع

- ۱ - آبات ، اف ، آر ؛ آموزش مداوم کارکنان بهداشتی و راهنمای اداره کارگاه آموزشی ، ترجمه : پرویز صالحی و عبدالمحمد طباطبائی ؛ تهران انتشارات : دفتر بازآموزی و آموزشهای آزاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ چاپ اول، ۱۳۶۹.
- ۲ - رامچاندران و دامارلینگام؛ آموزش بهداشت ؛ ترجمه : فروغ شفیعی و اذان الله آذرگش؛ تهران، انتشارات: دانشگاه تهران ؛ ۱۳۷۰.
- 3 - Anderoli and et al ; Cecil essentials of Medicine ; W.B Saunders Company ; Secound edition : 1990 , P.612.
- 4 - Grimes and Deanna ; Infectious Diseases ; Moby yearbook ; 1991 ; P.275.
- 5 - Oconner, Andrea, B; Nursing Staff Development and Continuing Education ; Little Brwon Company; 1986 ; P.165.
- 6 - Phips and et al ; Medical Surgical Nursing Concepts and Clinical Practice ; Mosby year book ; Fourth edition ; P.287.
- 7 - Rachal, John R. and et al ; *Nurses and Adult